

Na nesprávnom mieste

román

MOTÝL

Julien Dan

Na nesprávnom
mieste

Julien Dan

Na nesprávnom
mieste

VYDAVATELSTVO MOTÝČ

NA NESPRÁVNOM MIESTE

Copyright © Julien Dan 2022

Zodpovedná redaktorka: Lubica Hroncová

Grafická úprava: Zuzana Ondrovičová

Cover photo © Silas Manhood / Trevillion Images

Vydalo: Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o.

www.vydavatelstvomotyl.sk

Vydanie prvé. Rok vydania 2022

Tlač: TBB, a. s., Banská Bystrica

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, ani nijakými prostriedkami bez písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN: 978-80-8164-315-6

„Som strom. A ak už mám padnúť,
nech je to v lese.“

SMS, ktorá bolí (Prológ)

LETO 2005

Jednu z izieb poľovníckeho zrubu, schovaného uprostred jedľového lesa, osvetľoval len slabý mesačný svit. Tenučký lúč prenikal pomedzi drevené okenice, opatrne ohmatával drahý masívny nábytok vyrobený na mieru, aby sa nakoniec pristavil na nahom mužovi rozvalenom v ťažkom čalúnenom kresle. Po jeho objemnom tele stekali kropaje potu, vlasy mal zlepené do akejsi beztvarej hmoty, hrud' sa mu sťažka dvíhala a padala v nepravidelných intervaloch. Lapal po dychu, akoby práve vyfáral z bane po osemhodinovej šichte. Napriek zreteľnej únave sa mu na tvári objavil blažený úsmev ukojeného samca a z doširoka otvorených očí sršala spokojnosť. Kým sa pravou rukou spustenou pozdĺž kresla snažil nahmatať fľašu whisky položenú na podlahe, ľavou sa poškrabal medzi nohami. Slatne zachrochtal, priam úchylne si priložil prsty, na ktorých sa zachytila vôňa mladosti a nevinnosti, k nosu a privoňal si k nim. Vzápätí zdvihol fľašu k ústam a priamo z nej sa statočne napil. Zaslúžil si. Pohľadom zavadil o posteľ v protiľahlom rohu, na ktorej sa črtali obrysy postavy ženy.

Ležala tam vyzlečená, bez jediného kúska odevu, schúlená do kľbka, s kolenami pritiaľnutými k brade. Mladá žena, práve taká mladá, aké mal rád. Skôr dieťa ako žena. Položil poloprázdnu fľašu na stôl a vzal z neho hodinky. Ukazovali pol jedenástej v noci. *Čas ísť*, povedal si a natiahol sa za telefónom.

„Môžete prísť, skončil som,“ povedal doň chladným hlasom a položil. *Bude im trvať asi dvadsať minút, kým dorazia*, kalkuloval v hlave. Dost času na to, aby sa obliekol a aby dal do poriadku tú malú. Ťažkopádny, šuchtavým krokom prešiel k posteli.

„Hej, dievča,“ prihovoril sa zachrípnuto ležiacej postave, „obleč sa! O chvíľku prídu po teba, nemusia ťa tu takto nájsť.“

Blondavá hlava sa pomaly otočila k nemu. Na muža sa nevinne pozerali sotva pätnásťročné oči zatiahnuté akýmsi závojom tajomnosti. Zarážajúci bol tmavočervený fľak, tiahnuci sa po ľavom líci vo veľkosti mužovej dlane.

„Čo tak čumíš? Svoje si dostala,“ vyplul zo seba pohrdavo.

„Toto,“ ukázal na líce, „sa nemuselo stať. Neznášam násilie,“ vysvetľoval s akousi ľútosťou v hlase. „Lenže niekedy niet inej možnosti, ako vychovať neposlušné dievčatá.“

„Už nič nebude?“ dievča sa nasmelo opýtalo a bojzливо ukázalo rukou na mužovo zvädnuté pohlavie, ktoré sa tragikomicky hompáľalo medzi jeho nohami.

„Nie. Stačilo. No, rýchlo, hoď na seba šaty,“ uvedomujúci si svoju nahotu, odvrátil sa od nej.

Ťažko odfukujúc si obliekol trenírky, košeľu, nohavice. Len s veľkou námahou si natiahol ponožky a obul topánky. Vyšiel na verandu. Vytiahol z vrecka cigarety, svoju obľúbenú značku *Davidoff*, a jednu si zapálil. Trikrát si z nej potiahol, keď v diaľke uvidel svetlá približujúceho sa auta. Netrvalo dlho a veľké terénne auto zaparkovalo pred chatou. Vystúpili z neho dvaja statní muži a spýtavo sa pozreli na muža s cigaretou.

„Je dnu,“ prehodil k nim, „oblieka sa.“

„Všetko je v poriadku?“ opýtal sa jeden z príchodzích.

„Ako sa to vezme. Viac ju nechcem vidieť. Nabudúce mi privezte čerstvé mäso. Ozvem sa kedy a čo. Tejto sa zbavte.“

„Zbaviť sa jej? Ako?“

„Ste tu prvýkrát? Upracte ju. Mne je jedno kam, len nech zmizne. Hoci pri ‚*múre nárekov*‘,“ muž sa zasmial ako na dobrom vtipe.

„Vy rozhodujete. Náš zákazník, náš pán,“ uškrnul sa muž z auta s čudesným výrazom v očiach.

Zákazník vošiel do budovy, aby z nej vzápätí vyšiel, držiac za ruku dievča.

„Pôjdeš s týmito pánmi. Sú to dobrí ujovia, odvezú ťa domov,“ pohladil ho po hlave a postrčil k autu. V tej chvíli sa pre neho táto epizóda skončila. Bez slova rozlúčky vošiel dovnútra a zavrel za sebou dvere. Spoza nich počul, ako naskočil motor *tereniaku* a jeho zvuk sa každou sekundou vzdaloval, až úplne stíchol.

Neprešlo ani päť minút, keď mu v mobile pípla SMS. Trasúcimi rukami si pretrel oči. Kto si dovoľuje otravovať ho takto v noci?

Užil si si? Tak už dost! Daj pokoj tým dievčatám, úchylák jeden! Viem, že aj teraz si mal jedno z nich v tom svojom pelechu. Máš čas do zajtra večera. Inak všetko prezradím a bude ťa to bolieť. Nielen teba. Aby si si nemyslel, že blufujem, niečo ti posielam. Inak, na svoj vek vyzeráš hrozne, mal by si so sebou niečo robiť.

Skutočne. Okrem SMS našiel v mobile aj fotografiu. Žiadna veľká kvalita, ale pozorné oko dokázalo rozoznať tváre na fotke. Bol tam on a to dievča. Oboja nahí. Odfotení cez žalúzie.

Ten človek musel byť tu! Prebleslo mu hlavou. Vyskočil na rovné nohy a opatrne sa priblížil k oknu.

Do šľaka, zahrešil nahlas. *Na nikoho sa nedá spoľahnúť.* Žalúzie síce boli stiahnuté, ale neboli sklopené. Niekoľko minút bez pohnutia sledoval vonkajší svet. Nevidel nikoho. Len občas prebehla srnka alebo čo to bolo. Vrátil sa k stolu a znova sa začítal do správy, hľadajúc nejaký znak, ktorý by identifikoval votrelca. Nič, čo by ho naviedlo, ne našiel. Neznáme číslo. Žiadny podpis, žiadne meno.

Kto si? Čo chceš? Prachy? Na svoje otázky nenachádzal odpovede. Studené kropaje potu mu vystúpili na čelo. Horúčkovito premýšľal, čo urobiť. Zúrivo začal hľadať v telefónnom zozname mobilu. *Tu je,* povedal si pre seba. Konečne našiel človeka, ktorý dokázal robiť zázraky a bol mu zviazaný.

„Potrebujem pomoc. Vieš mi zistiť, kto mi poslal jednu SMS-ku? Číslo, z ktorého prišla, nepoznám,“ hovoril ticho do telefónu.

„Viem, ale bude ťa to niečo stáť,“ znela strojová reakcia.

„*Kurva*, málo ti platím? Za tie peniaze, čo ti dávam, by si mal byť šťastný, že môžeš pre mňa niečo urobiť,“ zasyčal do mobilu.

„Dobre, dobre, nerozčuľuj sa. Máš šťastie, že si ma našiel v službe. Daj mi niekoľko minút. Zavolám ti,“ hovoril hlboký hlas z druhej strany. Skutočne. Asi po siedmich minútach zaznelo zvonenie.

„Je to karta na kredit, nie predplatená. Zavolať som tomu človeku zo služobného telefónu. Zdvihol a predstavil sa mi priezviskom. Ďalej to už bola hračka. Jeho údaje ti posielam do správy. Maj sa,“ muž s hlbokým hlasom bol strohý, ale presný.

„No do *riti*,“ zahrešil jeho náprotivok, keď si prečítal oznam v mobile. Meno, ktoré tam videl, ho zatlačilo hlboko do kresla. Vedel, že ho čaká bezsená noc.

Krajina nikoho

AUGUST 2020

August roku 2020 bol veľmi teplý, horúci. Aj v noci, nielen cez deň. Už viac ako týždeň nespada z neba ani kvapla dažďa. Vzduch stál na mieste, nehýbal sa. Steny veľkej miestnosti sálali teplo, ktoré sa nedalo vôbec vydržať.

Jakub Bosák, čerstvý päťdesiatnik, sa nervózne prehadzoval na posteli, prikrytý dekou oblečenou v návlečke, čakajúc na spánok, ktorý nie a nie prísť. O niekoľko hodín mal konečne opustiť túto *krajinu nekrajinu*. Nie tú, o ktorej písal *James Matthew Barrie* a on nebol *Peter Pan*. Jeho spoločníkmi neboli víla *Cililing*, ani stratení chlapci, ktorým chýba mama, či *Wendy*, dievča z normálneho sveta. Nenachádzal sa tam ani kapitán *Hook*, dobrotivý *Vták-Nevták*, ani tlupa indiánov.

Jeho spoločníkmi boli devätnásti obyčajní muži, ktorých, podobne ako jeho, spoločnosť prostredníctvom súdu označila za nebezpečných a na niekoľko rokov ich potrestala väzením. Títo muži ho niekoľko rokov sprevádzali na púti životom, ktorý sa takto honosne ani nedal nazvať.

Často čelil otázke, ako sa taký človek ako on mohol dostať do sveta, kde jediným slobodným miestom bolo modré nebo nad hlavou a kde človek závidel vtákom ich schopnosť lietať.

Jednoducho sa v jednej chvíli ocitol v nesprávnom čase na nesprávnom mieste. Raz ráno sa prebudil a bol nikto. Nezostalo mu nič. Ani meno, ani titul, postavenie či majetok. Všetko zmizlo ako švihnutím čarovného prútika. Čo na tom, že čin, za ktorý ho odsúdili, nikdy nespáchal. To, že sa ocitol na tomto mieste, bral ako trest za všetko zlé, čo kedy v živote spáchal. Ten hore mu to všetko spočítal a povedal si, Jakub, stačilo.

* * *

Minulosť každého z nás dobehne, či si to pripúšťame alebo nie. Najhoršie na tom je, že ona je veľká *betárka* a počká si na ten, pre nás najmenej vhodný okamih a potom udrie celou silou. Vo chvíli, keď to najmenej čakáme, a na miesto, kde nás to bude bolieť najviac, kde je to pre nás najcitlivejšie. Nikdy nelutujte to, čo sa stalo. To robia len duchom slabí ľudia. Silní jedinci sa z každého pádu poučia a vstanú ešte silnejší.

Jakub bol človek osudu. Veril, že nič z toho, čo sa mu udeje, nie je náhoda. S pokorou prijal svoj osud. Len nechápal, prečo kvôli tomu musel umrieť pre neho taký vzácny človek.

Zostávalo mu niekoľko hodín a čím viac sa približovala chvíľa, keď mal opustiť múry väzenia, jeho hlava sa čoraz častejšie zaoberala myšlienkami na nastávajúci život.

* * *

Poobzeral sa po miestnosti. Devätnásť mužov spokojne odfukovalo po náročnom dni. Opatrne sa posadil, vediac, že už nezaspí. Aspoň nie hneď. Šuchol nohy do hnedých šlapiiek a pomaličky prešiel uličkou medzi dvomi radmi postelí smerom dopredu. Mohol chodiť poslepiacky, tak dobre sa tam vyznal. Asi po dvadsiatich krokoch sa ocitol pred štvormetrovým plechovým válovom so štyrmi vodovodným batériami, nad ktorým bolo primontované zrkadlo. Pozrel doň a smutne sa usmial. V chabom svetle lúčov, prenikajúcim do izby cez zamrežované okná, sa na neho dívala tvár, ktorá akoby ani nebola jeho. Každé ráno pri holení si v duchu opakoval myšlienku, ktorú kedysi dávno vyslovil *Mahátmá Gándhí*. *Zmeňte tú osobu v zrkadle a zmení sa aj váš svet.*

Prstami ľavej ruky si prešiel po oboch lícach. Pätnásť rokov, deň čo deň sledoval, ako sa mení. Pribúdali vrásky, pribúdali šediny, ani zrak už nebol taký ostrý. Zmena navonok. Ale len on vedel, že tá zmena sa diala najmä vo vnútri.

Jakubova bývalá manželka mala zvláštnu schopnosť. Dokázala perfektne odhadnúť, kto aký je a čo ho v živote čaká. Neraz na vlastné oči videl, ako sa dostala do stavu, keď nikoho a nič v svojej blízkosti nevnímala, jej duch sa vznášal niekde medzi nebom a zemou a ona ako v tranze hovorila veci, z ktorých naskakovala husia koža.

* * *

V jednej takej slabej chvíli mu povedala:

„Jakub, ty si skvelý kamarát, no veľmi zlý manžel. S tebou nevydrží žiadna žena. Nie preto, žeby ťa nemilovala,

ale pre to, aký si. Si ako vietor. Raz letíš strmhlav k výšinám, aby si vzápätí ešte väčšou rýchlosťou padal k zemi. V tvojej duši vládne nepokoj, ktorý ju neustále niekam ťahá. Nie nadarmo si sa narodil v znamení *Vodnára*. Si rojko, ktorý sa vznáša v oblakoch a málokedy má pevnú zem pod nohami. Pre teba reálny svet nie je. Blúdiš ním ako Alenka v krajine zázrakov, stále niečo hľadáš. A neprestaneš, kým to nenájdeš. Najhoršie je, že ani ty sám netušíš čo. Len Boh vie, akú cestu si kedy zvolíš, kedy sa čo v tej tvojej premúdrenej hlave zrodí.

Tvoj život je ako sínusoida. Vyškriabeš sa na jej vrchol, aby si prudko padol dole na samý spodok. Pomaličky sa budeš znova ťahať hore a dokážeš to, dokážeš znova vyliezť na kopec, ale tebe to nestačí, nepoučíš sa zo svojich chýb a opäť si nabiješ hubu. Tento cyklus sa bude u teba opakovať znova a znova, hore-dolu, až kým si neuvedomíš, že najskôr musíš zmeniť seba, až potom celý svet. Toto poznanie ťa bude veľmi bolieť a bude ťa stáť veľa síl, ale nakoniec budeš šťastný. Kedy? Nevieť.

Často myslel na jej slová. Najmä tam, kde všetko bolelo omnoho intenzívnejšie ako v normálnom svete. Zisťoval, že mala vo všetkom pravdu. Draho platil za svoje omyly. Napriek tomu stále bojoval. Jeho najväčšou túžbou bolo zvíťaziť nad sebou samým. Pretože v tom videl najväčšie víťazstvo v živote človeka.

* * *

Potichu pustil vodu. Tenučkým prúdom, aby nikoho nezobudil. Zohol sa a nechal chladnú tekutinu tiecť priamo do úst. Spakruky sa utrel, vystrel sa a otvoril dvere po ľavej

strane válova. Zažal svetlo. Jediné miesto, kde sa mohlo svietiť aj v noci. Záchod. Pozrel von otvoreným oknom. V celom areáli bol pokoj, len kdesi v dialke bolo počuť brechot psov.

„Nemôžeš spať?“ dvere na záchode sa s ťažkým zakvílením otvorili a vošiel vysoký šlachovitý tridsiatnik oblečený v žltom pyžame.

„Teplo je. Ani dýchať sa nedá,“ odvetil mu Jakub. „A ty?“

„Musím sa *vyšťať*, asi mám problém s mechúrom,“ uškrnul sa muž v pyžame a postavil sa k pisoáru.

„Prečo s tým nejdeš k doktorovi?“

„Kubo, ako dlho si tu?“

„Už sa nepamätám. Na tomto mieste niekoľko rokov, tri. Odkedy ma preradili z dvojky.“

„Tri roky v tejto diere. Dokopy?“

„Pätnásť. Celých pätnásť rokov, Peter,“ ťažko si vzdychol.

„Uhm. Pätnásť rokov,“ zopakoval Peter a zamyslel sa, „pozri sa na mňa. Poriadne si ma obzri. Vidiš na mojom čele napísané *chuj*?“

„Nie, nič tam nemáš,“ odvetil.

„*Kurva*, prečo ma potom posielaš k doktorovi?! Čo mi dá ten *zmrď*? Nejaký *paralen*? Prikáže mi piť vodu, všeliek na každú chorobu?! V base nie sú lekári, len felčiari, to by si už mohol vedieť.“

„Prepáč, nemyslel som to tak,“ Jakub rozhodil rukami.

„Pohoda, *dedo*,“ Peter pristúpil k oknu, z vrecka na pyžame vytiahol plechovú škatuľku a vybral z nej ušľáchnú cigaretu. Jakubovi nikto z väzňov nepovedal inak ako *dedo*. Pre vek aj pre šedivé vlasy.

„Dáš si?“ mladý muž vystrel k staršiemu ruku a potu-
teľne sa usmial.

„Prečo mi robíš nervy? Od skorého rána? Vieš dobre,
že nefajčím.“

„Štengrujem ťa. Jedna na rozlúčku by ťa nezabila.
Vlastne, ty sa už tešíš na civil, že?“

„Hm. Teším, aj neteším. Nedokážem si predstaviť, aké
je to tam vonku. Neviem, či si zvyknem, či sa budem ve-
dieť so všetkým vyrovať, či ma prijmu dievčatá. Nech-
cem im byť na príťaž. Ani netušíš, ako často som myslel
na smrť. Na jeho, na ženinu, na svoju.“

„Rozumiem. Príde niekto po teba?“

„Neviem. Písal som staršej dcérke, že mi to tu zajtra,
vlastne už dnes, končí. Neodpovedala mi.“

„Advokát? Ten vie, že ideš domov, či?“

„Nevie. Nie sme spolu v kontakte. Nevadí. Za tie roky
som si zvykol. Asi pôjdem na vlak, budem mať čas popre-
mýšľať, čo ďalej.“

„Mal si málo času na dumanie?“ začudoval sa Peter
a slastne si potiahol z cigarety.

„To je už toľko hodín?“ prekvapene zahvízdal a uká-
zal rukou na otvorené okno náprotivnej budovy. Začali sa
tam miháť postavy v bielom.

„Kuchári. Je po spánku. Každé ráno to isté. Od štvr-
tej buchot hrncami, blikanie. Akoby si povedali, nemô-
žeme spať my, nebudete ani vy. Pamätám si na prvú noc
v tejto izbe. Tiež som nemohol zaspáť a vo chvíli, keď mi
konečne spánok privrel oči, tresk. V kuchyni niekto hodil
hrniec o zem. Nasledoval krik, skoro bitka,“ zaspomínal
Jakub Bosák.

„Kubo, viem, prečo si tu, ale aj tak. Takéto miesto nie je pre ľudí, ako si ty. Už sa sem nikdy nevracaj. Nie si zločinec. Len si neuniesol ťarchu svojho života. Ja som darebák a navždy ním zostanem. Vyjdem von a znova budem páchať zlobu. Nemôžem robiť dobre, ešte by som si na to zvykol. Darmo oblečieš vlka do baranieho rúcha, vždy zostane vlkom. Zlo mám v krvi. Ty nie. Nech ťa tam vonku čaká čokoľvek, postav sa tomu tvárou a bojuj. Nech tvoj život bude vyzeráť akokoľvek beznádejne, nenechaj sa zlomiť. Padneš na hubu? No a čo. Vždy, keď budeš mať nejaký problém, povedz si, čo sa stane, ak ho nezvládneš? No, svet sa zrúti, ako hovorieval môj otec, obyčajný človek, bača, ktorý celý svoj život chodil za ovečkami po detvianskych grúňoch, nech mu je zem ľahká. A potom si sadni na ten posledný kameň, čo z toho sveta zostane, utri si sopeľ, napľuj do dlaní a zarob maltu. Začni stavať nový svet. Ten svoj.“

„Múdro hovoríš, chlapče. Jedna vec sú reči a druhá skutky. Mám strach, či to všetko zvládnem. Urobil som hlúpost, vlastnou vinou som sa ocitol v tejto krajine nikoho.“

„Nerev. Furt reveš ako slon. Plač nie je pre mužov. Vina, nevina, trest, osud. Strach je to, prečo robíme chyby. Zbav sa ho, zhoď ho z pliec, pretože je to on, kto ťa gniavi k zemi, a smelo sa mu pozri do toho jeho *zasraného strašieho ksichtu*. Pred pätnástimi rokmi si to nedokázal. Stálo ťa to veľmi veľa. Hore hlavu, nič horšie sa ti už nemôže stať.“

„Človeče, nikdy by som nepovedal, že z tvojich úst raz vyjdú takéto slová. Pekne si ma dal dole, len čo je pravda.“

„Čo už. Asi som mal byť farár. Ale to by sme sa nikdy nestretli,“ uškrnul sa a odpľul do pisoára.

„Možno by som k tebe zašiel na omšu, vypočuť si nejakú tvoju duchaplnú kázeň.“

„Skôr na omšové,“ zarehotal sa.

„Nič. Idem si ľahnúť. Do budíčka je ešte hodina. Veľa nepremýšľaj. Osud si aj tak bude robiť svoje. Nezmeniš ho,“ vysoký muž kývol hlavou, otvoril dvere a pobral sa dozadu k svojej posteli.

Jakub sa zamyslene pozeral na zatvorené dvere a v duchu sa vrátil o pätnásť rokov dozadu, nedbajúc na nepísanú poučku, že najväčšie utrpenie spôsobujú spomienky, veľa spomienok. On ich mal plný batoh, no nebolo tej hory, na ktorú by ich mohol vyniesť a nechať ich tam.